

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Liberec

Inspekční zpráva

Základní škola Benešov u Semil

512 06 Benešov u Semil 193

Identifikátor školy: 600 098 966

Termín konání orientační inspekce: 20. - 21. února 2001

Čj.	085 104/01-5023
Signatura	oh5bu105

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola v Benešově u Semil je školou dvojtřídní, kterou aktuálně navštěvuje 40 žáků spádově pouze z Benešova. Spojenými ročníky jsou v I. třídě 1. a 4., ve II. třídě ročníky 2. a 3. Součástí školy jsou dle zřizovací listiny školní družina a školní jídelna. V téže budově je umístěna i mateřská škola s vlastním ředitelstvím.

Ve škole se v prosinci roku 1996 uskutečnila komplexní inspekce. Od té doby prošla škola vývojem personálním (změna ředitelky), materiálním (oprava fasády, rekonstrukce školní jídelny) i výchovně-vzdělávacím, kdy dochází postupně k útlumu vzdělávacího programu Obecná škola ve prospěch programu Základní škola.

Současná orientační inspekce se soustředila na hodnocení kvality vzdělávání v českém jazyce, matematice, prvouce a vlastivědě a dále se zabývala jednotlivými oblastmi řízení školy.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Škola vyučuje v 1., 2. a 3. ročníku dle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2 a ve 4. ročníku podle programu Obecná škola čj. 12 035/97-20. K výuce užívá učebnic, pracovních listů a učebních pomůcek, které mají schvalovací doložky MŠMT ČR. V letošním školním roce nevykazuje žádného integrovaného žáka. Jako cizí jazyk je od 4. ročníku vyučována němčina v tříhodinové týdenní dotaci. Předmět zajišťuje vychovatelka školní družiny. Vzdělávací programy jsou doplněny nepovinným předmětem pohybové hry a kroužky německého a anglického (zajištěn externistou) jazyka pro žáky 1.- 3. ročníku a kroužky divadelním a hasičským. V evidenci pedagogicko-psychologické poradny je sedm žáků, kterým je věnována ze strany vyučujících individuální péče.

Ve škole působí tři pedagogické pracovnice (ředitelka, učitelka a vychovatelka školní družiny) s délkou praxe od 18 do 31 let. Všechny splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Provoz školy zajišťují tři provozní zaměstnankyně (dvě kuchařky a školnice). Funkci vedoucí školní jídelny vykonává na částečný úvazek vychovatelka školní družiny. Z celkového počtu 90 vyučovaných hodin je 87,8 % vyučovaných v úplné odborné a pedagogické způsobilosti, pouze odborně (německý jazyk) 3,3 % a bez odborné a pedagogické způsobilosti (předměty výchovného charakteru učené vychovatelkou ŠD) 8,9 % hodin.

Škola je materiálně-technicky velmi dobře vybavená a zřizovatel se o budovu příkladně stará. Zařízení školním nábytkem a tělocvičným nářadím odpovídá věkové kategorii žáků mladšího školního věku, sociální zázemí včetně rekonstruované školní kuchyně a prostorné školní jídelny je na dobré úrovni. Využívána je celá řada pomůcek (dva počítače, kopírka, TV, video, mapy, nástěnné obrazy atd.) včetně kvalitně zásobené žákovské a učitelské knihovny. Pitný režim je zajištěn, skladba rozvrhu hodin odpovídá zásadám psychohygieny školního dne. Celkový estetický vzhled s vnitřní výzdobou chodeb a jednotlivých tříd žákovskými pracemi i hygienickou úrovní prováděných úklidových prací je velmi dobrý.

Český jazyk, čtení/psaní

Hospitováno bylo ve čtyřech hodinách v obou třídách u obou vyučujících. Ty byly na hodiny pečlivě připraveny. Mají zpracované tematické plány učiva s časovým rozvržením aktuálně probírané látky (vyvození a nácvik písmen, pádové otázky, spodoba, vyjmenovaná slova, společná četba v čítance, samostatná práce s textem). Hodinová dotace předmětu je v souladu

s učebními plány zvolených vzdělávacích programů. Výuka probíhala v kmenových třídách za dodržení zásad psychohygieny (správné sezení, držení psacího nástroje, zařazení relaxačních chviliek), žákům se specifickými potřebami byla věnována individuální péče.

Organizace hodin v podmínkách spojených ročníků byla založena na pravidelném střídání přímých a nepřímých činností se záměrem zapojit co nejvyšší počet žáků do výuky. Funkčně bylo využito učebnic vydavatelství Alter a Fortuna včetně doplňkových nakopírovaných textů. Oddělena byla fáze verbální (procvičovací) od fáze písemné, které vždy předcházelo pravopisné zdůvodnění. Využity byly nástěnné obrazy gramatických jevů, uplatnění našly různé druhy soutěživých her. Žáci byli vedeni k odpovědím celými větami, dbáno bylo na vysvětlování neznámých slov v textu. Každá samostatná práce byla vzápětí vyhodnocena.

Hodiny byly motivačně uvedeny buď písni nebo navozeným rozhovorem, který sledoval příležitostné výchovné aspekty. Písemnosti žáků jsou pravidelně opravovány, jejich grafická úroveň je průměrná.

Výuka českého jazyka probíhala v atmosféře vzájemné důvěry a tolerance. Žáci dodržovali pravidla komunikace, jejich chování a přístup k výuce byl velmi dobrý.

Úroveň výuky českého jazyka je velmi dobrá.

Matematika, prvouka/vlastivěda

Navštíveny byly tři hodiny (dvakrát matematika, jedenkrát prvouka/vlastivěda) v obou třídách u obou vyučujících. I zde byla pozorována jejich pečlivá příprava včetně tabulí s promyšleným rozvržením úkolů do jednotlivých oddělení. Probírané učivo (numerace do 9, 100, 1000, řešení slovních úloh, jedinečnost života na Zemi, práce s mapou ČR a Evropy) odpovídalo časově-tematickým plánům a obsahově bylo v souladu s učebními osnovami. Týdenní dotace předmětů jsou v souladu s učebními plány programů Základní a Obecná škola.

Výuka probíhala v dobrých materiálních a psychohygienických podmínkách, žáci měli k dispozici pracovní sešity, učebnice a zeměpisné atlasy vydavatelství Alter, Prodos a Kartografie Praha. Metodicky vhodně bylo užito dalších pomůcek (počítadla, dětské peníze, globus a další doplňující publikace).

Organizace vyučování byla pojata klasicky s prvky frontálnosti, ale i individuální práce s jednotlivými žáky, zvláště při řešení slovních úloh, kdy byly uváděny čistě praktické příklady z běžného denního života. V hodině prvouky s vlastivědou byl velmi zdařile předveden demonstrační pokus osvětlení Země a Měsíce. Funkčně bylo pracováno s mapou, přiměřeně věku žákům byly zmíněny geopolitické souvislosti v Evropě.

Žáci vykazovali dobré počtářské dovednosti i logický úsudek. V prvouce nebojácně vstupovali do diskuze, uváděli příklady ze svých dosavadních zkušeností. Jejich písemnosti jsou vyučujícími pravidelně kontrolovány, domácí úlohy z matematiky jsou zadávány pravidelně a mají pouze procvičující charakter. Zápisy látky ve vlastivědě a prvouce jsou stručné a usnadňují žákům jejich domácí přípravu.

Úroveň výuky sledovaných hodin matematiky a prvouky/vlastivědy je vynikající.

Hodnocení kvality vzdělávání

Celkem bylo hospitováno v sedmi vyučovacích jednotkách, kde byla sledována vysoce efektivní schopnost učitelek kombinovat různé druhy činností, forem a metod práce v podmínkách výuky v odděleních jednotlivých ročníků. Žáci mají vytvořeny velmi dobré

podmínky pro uplatňování vlastních aktivit. Jejich výkony jsou objektivně hodnoceny, včetně zohledňování jejich individuálních potřeb. Pozorované skutečnosti jsou hodnoceny vysoce pozitivně. Plánování učiva v podmínkách vzdělávacích programů Základní a Obecná škola je vynikající. Personální a prostorové podmínky včetně materiálního vybavení, estetického prostředí interiéru jsou velmi dobré. Psychohygienické zásady včetně pitného režimu jsou uplatňovány. V organizaci, metodách a formách výuky jsou patrné dlouholeté metodické a didaktické zkušenosti obou vyučujících. Motivace, hodnocení, vzájemná interakce a komunikace mezi žáky a vyučujícími je velmi dobrá.

Celková kvalita vzdělávání je ve sledovaných předmětech hodnocena jako velmi dobrá s výrazně pozitivními zjištěními.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepční záměry školy a jejího dalšího směřování nejsou zpracovány v písemné podobě. Z každodenního výchovně-vzdělávacího působení na žáky je však patrné její dominantní postavení v obci, což dokladuje velmi dobrá spolupráce se zřizovatelem v materiálně-technické oblasti (ředitelka školy je zároveň zástupkyně starosty), zájmovými a společenskými organizacemi a rodiči. Základními, ústně deklarovanými cíly, jsou kvalitní příprava žáků na přechod do plně organizovaných základních škol v Semilech a Loukově s postupným útlumem programu Obecná škola. Škola se profiluje zaměřením na výuku německého jazyka a tělesnou výchovu, kdy již tradičně zaujímá přední místa v soutěži „O nejvšestrannější IV. třídu Jilemnicka“ a v atletickém pětiboji.

Písemně není stanoven ani organizační kalendář důležitých akcí na školní rok. Měsíční a týdenní plánování se odvíjí na základě zvyklostí, které jsou ve škole léta zavedeny. Veden je přehled uskutečněných akcí, na pedagogických radách je hodnocena jejich úspěšnost.

Obě vyučující i vychovatelka školní družiny jsou v každodenním neformálním kontaktu, společně řeší vzniklé problémy a mají ucelený přehled o individuálních potřebách svých žáků.

Oblast plánování vykazuje rezervy v písemném formálním zpracování. Všechny důležité úkoly jsou v průběhu školního roku plněny. Hodnocení je průměrné.

Organizování

Organizační uspořádání školy je vzhledem k její velikosti, počtu žáků, pedagogických i provozních zaměstnanců optimální. Vzhledem k tomu, že autobusové spoje přivázejí žáky ze dvou stran velmi rozlehlé obce, je začátek vyučování posunut již na 7:30 hodin. Poslední hodina končí ve 12:00 hodin. V odpoledních hodinách jsou realizovány kroužky a nepovinný předmět pohybové hry. Provoz školní družiny je zajištěn denně od 11:10 do 15:10 hodin. Zřizovatel stanovil vyhláškou poplatek 30,- Kč za jednoho žáka. Rozdělení kompetencí pro jednotlivé pedagogické a provozní pracovníky není stanoveno písemně, vychází však z přirozených schopností a předpokladů pro jednotlivé druhy činností zajišťující chod školy.

Informace předávané ředitelkou školy jsou jasné a stručné, osobní údaje a důvěrné informace o žácích jsou zabezpečeny proti zneužití. Škola se vhodně prezentuje na veřejnosti. Pořádá kulturní vystoupení, hraje divadlo, své výtvarné práce vystavuje v prostorách obecního úřadu. Ve spolupráci s mateřskou školou zajišťuje vítání občánků. Rodičovské schůzky se konají dvakrát do roka, dle potřeby však rodiče mohou navštívit školu kdykoli.

Výroční zpráva školy včetně kapitoly o hospodaření je zpracována stručně a poskytuje základní informace určeným subjektům. Předepsaná povinná dokumentace je vedena řádně na platných tiskopisech, drobné závady byly odstraněny v průběhu inspekce.

Organizování je na velmi dobré úrovni.

Vedení a motivování pracovníků

Ve škole jsou patrné pozitivní interpersonální vztahy. Ředitelka školy využívá odbornost a přirozenou kreativitu všech pedagogických pracovníků. Má vytvořeny stimulační nástroje pro stanovení výše nenárokových složek platu. Hlavními kritérii jsou spolupráce s ostatními vyučujícími málotřídních škol a další vzdělávání. Všechny jsou zapojeny do akcí, které pořádá Pedagogické centrum v Semilech. Absolvovaly 10 lekcí práce na PC, kurz logopedie, dopravní výchovy, dramatické výchovy atd. Sebehodnocení školy je obsaženo ve výroční zprávě.

Pedagogické pracovníce jsou pro svoji práci motivovány. Hodnocení je velmi dobré.

Kontrolní mechanismy

Ředitelka školy provádí kontrolu výchovně-vzdělávacího procesu formou nepravidelných hospitací u druhé vyučující i vychovatelky školní družiny. Zápisy z těchto hospitací pořizovány nejsou. Pozornost věnuje celkovému velmi podnětnému estetickému prostředí školní budovy. Kontrolní práce jsou zadávány dle tematických celků dvakrát za pololetí, využívány jsou i didaktické testy Alter.

Ze zjištění prováděných kontrol určených zákonných subjektů (OHS Semily, revize tělocvičného nářadí, elektroinstalace atp.) jsou přijímána příslušná opatření.

Kontrolní mechanismy jsou nastaveny, hodnocení je průměrné.

Hodnocení kvality řízení

Ředitelka s dlouholetou řídicí praxí působí na této škole v prvním funkčním období. Své zkušenosti uplatňuje v přímém operativním řízení a každodenním kontaktem se všemi pracovníky školy, rodiči i orgány státní správy a samosprávy. Dílčí formální nedostatky se projevují v nedostatečném písemném podchycení v oblasti plánování a kontrolních mechanismů. Celková kvalita řízení v podmínkách školy s I. stupněm je hodnocena jako průměrná.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU

Hodnocení efektivity využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu

V oblasti hospodaření se státními prostředky ředitelka pravidelně konzultuje čerpání rozpočtu s referátem školství i zřizovatelem. Inventarizace majetku a školních pomůcek probíhá dle pokynu zřizovatele na základě zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

Finanční prostředky přidělené škole ze státního rozpočtu jsou vynakládány efektivně. Rozpočet školy je pravidelně kontrolován.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě čj. P-782/98-Kp ze dne 16. 9. 1998
- Protokol o provedení změny Sine/98 ze dne 17. 12. 1998
- Zřizovací listina ze dne 1. ledna 1993, čj. neuvedeno
- Výroční zpráva školy za škol. rok 1999/2000
- Rozvrhy hodin pro škol. rok 2000/2001
- Třídní knihy, třídní výkazy za škol. rok 2000/2001
- Zápisy z pedagogických rad
- Požární kniha
- Kniha úrazů
- Personální dokumentace
- Podací deník
- Podkladová inspekční dokumentace
- Písemnosti žáků
- Školní řád
- Hospitační záznamy ČŠI

ZÁVĚR

Pozitiva:

- Příjemné estetické prostředí školy včetně prováděných úklidových prací,
- nadstandardní nabídka zájmových útvarů pro žáky,
- sportovní profilace školy,
- pěkný vztah vyučujících k žákům,
- péče ředitelky školy o rozvoj dalšího vzdělávání všech ped. prac.,
- kvalitní péče zřizovatele o budovu školy.

Negativa:

- Formální dílčí nedostatky v řízení školy (oblast plánování a kontrolních mechanismů).

Celkové hodnocení školy:

Podmínky a průběh vzdělávání:

Výuka a výchova probíhá v podnětném prostředí. Škola je vybavena dostatečným množstvím učebních pomůcek, didaktické techniky včetně počítače. Skladba rozvrhu hodin, délky přestávek a zavedený pitný režim jsou v souladu se zásadami psychohygieny školního dne. Personální podmínky jsou velmi dobré.

Hospitováno bylo celkem v sedmi vyučovacích jednotkách s hodnocením buď velmi dobrým nebo vynikajícím.

Podmínky a průběh vzdělávání při realizaci programů Základní a Obecná škola jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré s výraznou převahou pozitiv.

Řízení školy:

V procesu řízení školy jsou uplatňovány prvky spolupráce, důvěry a dobrých mezilidských vztahů. Pedagogické pracovníce mají možnost seberealizace v oblastech blízkých svým přirozeným zájmům - zvláště na základě dalšího sebevzdělávání. Je třeba zlepšit oblast plánování a kontroly. Řízení školy je hodnocení jako průměrné s pozitivy a negativy v rovnováze.

Od konání komplexní inspekce v roce 1996 prošla škola pozitivním vývojem. Svoje úkoly vymezené zákonem plní ve sledovaných oblastech velmi dobrým způsobem.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

**Školní inspektoři
a další zaměstnanci ČŠI:**

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu

Mgr. Pavel Antoš

Antoš, v. r.

V Semilech dne 12. března 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 13. března 2001

Razítko

Ředitelka školy

Podpis

Anna Morávková

Morávková, v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy): Okresní úřad Semily	27. 3. 2001	085 149/01-5023/A
Zřizovatel: Obecní úřad Benešov u Semil	27. 3. 2001	085 149/01-5023/B

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	-----